

ชื่อผลงาน: นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์: เรียนรู้ง่าย เข้าถึงได้ทุกเวลา

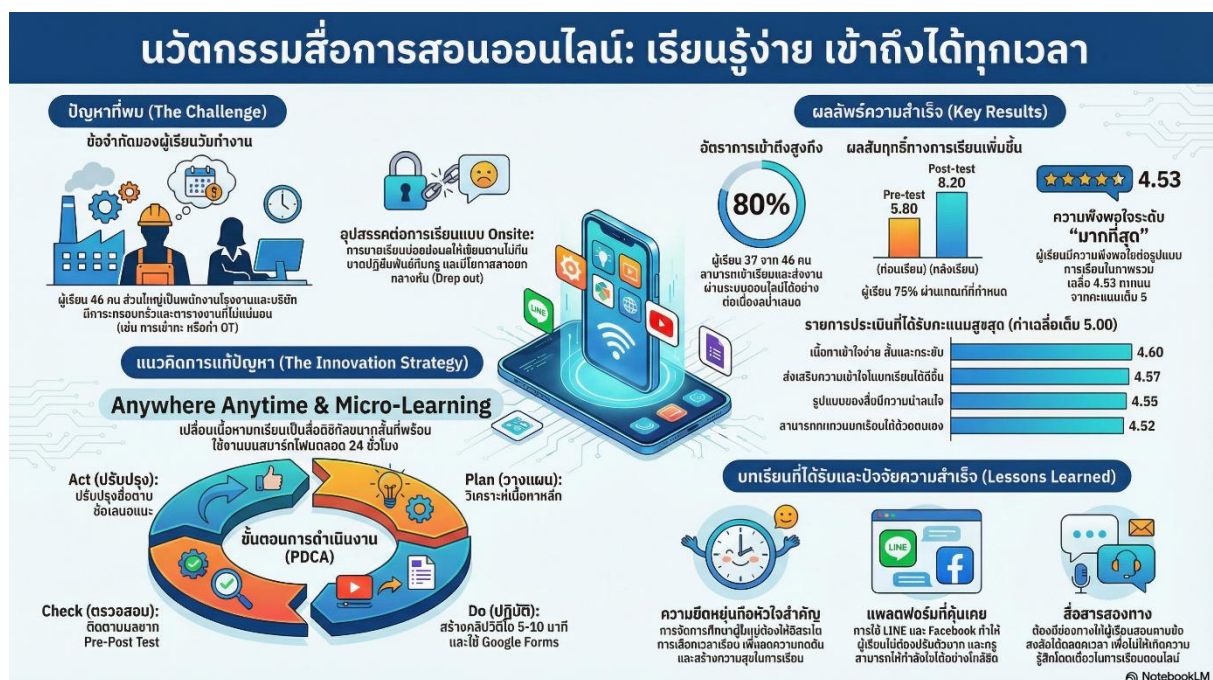
เจ้าของผลงาน: นายจิรายุ ชิดเชื้อ

ตำแหน่ง: ครูศูนย์การเรียนรู้

หน่วยงาน: ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปากท่อ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดราชบุรี

ความภาคภูมิใจ

ในฐานะครูศูนย์การเรียนรู้ สกร.ระดับอำเภอปากท่อ ความท้าทายสำคัญที่พบคือผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน ประกอบอาชีพในตัวเมือง มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและภาระรับผิดชอบ ทำให้ไม่สามารถมาพบกลุ่มได้อย่างสม่ำเสมอ นวัตกรรม "สื่อการสอนออนไลน์" ขึ้นนี้ จึงเป็นความภาคภูมิใจที่ได้นำเทคโนโลยีมาเป็นสะพาน เชื่อมโยงความรู้ไปสู่ผู้เรียน ทลายกำแพงของเวลาและสถานที่ ทำให้ผู้เรียนไม่พลาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง สิ่งที่น่าประทับใจไม่ใช่แค่ตัวเลขผลการเรียนที่เพิ่มขึ้น แต่คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนที่หันมาใช้ เวลาว่าง เช่น ช่วงพักเบรกจากการทำงาน หรือก่อนนอน ในการเปิดคลิปวิดีโอและทำใบงานออนไลน์ นวัตกรรมนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ช่วยสร้างอุปนิสัย "รักการเรียนรู้ด้วยตนเอง" ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง



บทคัดย่อ

การจัดทำผลงานเรื่อง “นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์: เรียนรู้ง่าย เข้าถึงได้ทุกเวลา” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อการสอนที่ตอบสนองต่อผู้เรียนที่มีข้อจำกัดด้านเวลา เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อส่งเสริมทักษะการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนจำนวน 46 คน ผลการดำเนินงานพบว่า นวัตกรรมสื่อออนไลน์สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้จริง โดยผู้เรียนร้อยละ 80 สามารถเข้าใช้งานสื่อได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนร้อยละ 75 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีคะแนนพัฒนาการที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับ “มากที่สุด” สรุปได้ว่า นวัตกรรมสื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

1. ความสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ 2569

ภายใต้หลักการ “สกร. สร้างคนฉลาดเรียนรู้ เท้าทันพัฒนาการของโลก และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข”

วิสัยทัศน์: “ประชาชนทุกช่วงวัยเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสุข มีทักษะที่เหมาะสม และสมรรถนะที่จำเป็น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่”

พันธกิจที่สอดคล้อง:

1. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของหน่วยจัดการเรียนรู้ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา
2. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน เพื่อยกระดับการศึกษาและพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้เรียน

จุดเน้นการดำเนินงานที่สอดคล้อง:

พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ: โดยการยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง สร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

2. หลักการและเหตุผล

ในยุคศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและพลิกโฉมในทุกมิติ (Disruption) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตประจำวัน การศึกษาจึงไม่อาจจำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนสี่เหลี่ยมอีกต่อไป ทิศทางการจัดการศึกษาในระดับสากลและแผนการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย จึงมุ่งเน้นไปที่การสร้าง “สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Society)” โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำ ขยายโอกาส และสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้โดยไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่

เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางดังกล่าว กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์และจุดเน้นในการขับเคลื่อนการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพลิกโฉมระบบการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ (Seamless Education) ภายใต้แนวคิด “เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)” การเปลี่ยนผ่านจากการศึกษานอกระบบแบบดั้งเดิม สู่การจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นดรรชนี (Tech-Driven Education) จึงเป็นภารกิจเร่งด่วนของสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคสมัยใหม่ที่กำลังเปลี่ยนไป

เมื่อพิจารณาถึงบริบทของศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปากท่อ พบว่าเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคมเมือง และมีสถานประกอบการจำนวนมาก ประชากรส่วนใหญ่รวมถึงผู้เรียนของ ศกร.ตำบลห้วยยางโทน จึงเป็นกลุ่มคนวัยแรงงาน พนักงานบริษัท พนักงานโรงงาน และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ซึ่งวิถีชีวิตของคนกลุ่มนี้ต้องเผชิญกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจ มีตารางการทำงานที่ไม่แน่นอน ต้องทำงานล่วงเวลา (OT) ทำงานเข้ากะ รวมถึงมีภาระความรับผิดชอบในการดูแลครอบครัว

จากบริบทดังกล่าว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ (การพบกลุ่มแบบ Onsite) ครูผู้สอนพบปัญหาสำคัญคือ กลุ่มเป้าหมายจำนวน 46 คน มีอัตราการขาดเรียนสูง ไม่สามารถมาพบกลุ่มได้อย่างสม่ำเสมอ เมื่อการเรียนรู้ขาดความต่อเนื่อง ผู้เรียนจึงตามเนื้อหาไม่ทัน ขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เกิดความท้อแท้ และส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำลง รวมถึงมีความเสี่ยงที่จะหลุดออกจากระบบการศึกษา (Drop out) กลายเป็นความสูญเสียโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากปัญหา "การขาดความต่อเนื่อง" และ "ข้อจำกัดด้านเวลา" ของผู้เรียนวัยทำงานจำนวน 46 คน ในพื้นที่ตำบลห้วยยางโทน ข้าพเจ้าในฐานะครูผู้สอนจึงตระหนักว่า การแก้ปัญหาไม่สามารถใช้วิธีการบังคับให้ผู้เรียนมาเข้าชั้นเรียนได้ แต่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอความรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนแทน จึงเป็นที่มาของการคิดค้นและออกแบบ “นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์: เรียนรู้ง่าย เข้าถึงได้ทุกเวลา” โดยการแปลงเนื้อหาในบทเรียนให้成为สื่อดิจิทัลขนาดเล็ก (Micro-Learning) ทั้งในรูปแบบคลิปวิดีโอ สื่อมภาพ และแบบทดสอบออนไลน์ ที่พร้อมใช้งานบนสมาร์ตโฟนตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อทลายข้อจำกัด เปลี่ยนเวลาว่างอันน้อยนิดของผู้เรียนให้กลายเป็นห้องเรียนส่วนตัว ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบ่มเพาะนิสัยการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

3. จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนวัยทำงาน
2. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายให้สูงขึ้น
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองได้
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้นวัตกรรมสื่อออนไลน์

4. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ:

1. ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์และทำกิจกรรมครบถ้วนตามที่กำหนด
2. ผู้เรียนร้อยละ 75 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผ่านเกณฑ์การประเมิน

เชิงคุณภาพ:

1. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบในการส่งงาน และมีทักษะการใช้สื่อดิจิทัลเพิ่มขึ้น
2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมสื่อออนไลน์ในระดับ "ดี" ขึ้นไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน (PDCA)

นวัตกรรมนี้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ดังนี้:

5.1 ขั้นวางแผน (Plan)

5.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรและคัดเลือกเนื้อหาที่สำคัญ (Core Content) เพื่อนำมาทำสื่อ

5.1.2 สำรวจความพร้อมด้านเครื่องมือสื่อสารของผู้เรียน

5.1.3 ออกแบบรูปแบบสื่อ (Storyboard) โดยเน้นความสั้น กระชับ และมีภาพประกอบที่ชัดเจน ดึงดูดความสนใจ

5.2 ขั้นดำเนินงาน (Do)

5.2.1 ดำเนินการสร้างสื่อออนไลน์ เช่น อัปเดตวิดีโอการสอนสั้นๆ (5-10 นาที) ทำสไลด์สรุปความรู้ และสร้างแบบทดสอบผ่าน Google Forms

5.2.2 นำสื่อทั้งหมดไปจัดเก็บไว้อย่างเป็นหมวดหมู่ และส่งลิงก์ช่องทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนผ่านกลุ่ม LINE ของห้องเรียน

5.2.3 ครูทำหน้าที่เป็นผู้คอยกระตุ้นและให้คำปรึกษา แนะนำวิธีการเข้าใช้งานสำหรับผู้เรียนที่ยังไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยี

5.3 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check)

5.3.1 ติดตามร่องรอยการเรียนรู้จากการเข้าทำแบบทดสอบออนไลน์ และการส่งภาระงานในแฟ้มสะสมงานดิจิทัล

5.3.2 วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-Test / Post-Test)

5.3.3 ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อรวบรวมข้อมูลสะท้อนกลับ

5.4 ขั้นปรับปรุงและพัฒนา (Act)

5.4.1 นำผลประเมินมาวิเคราะห์ หากพบว่าสื่อใดที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อย จะมีการปรับปรุงเนื้อหาหรืออัปเดตอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจง่ายขึ้น

5.4.2 ปรับปรุงรูปแบบแพลตฟอร์มให้ใช้งานง่ายขึ้น ลดขั้นตอนที่ซับซ้อน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนต่อไป

6. ผลการดำเนินงาน/ผลสำเร็จที่เด่น

ด้านความครอบคลุม: ผู้เรียนร้อยละ 80 (37 คน จาก 46 คน) สามารถเข้าเรียนและส่งงานผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแก้ปัญหาการขาดเรียนได้อย่างชัดเจน

ด้านผลสัมฤทธิ์: ผู้เรียนร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ด้านผู้เรียน: ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เกิดทักษะการวางแผนเวลาของตนเอง และที่สำคัญคือมีผู้เรียนที่มีความมุ่งมั่นจนได้รับผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุดถึง 3.55

7. ปัจจัยความสำเร็จ

เนื้อหากระชับและตรงประเด็น: การย่อเนื้อหาให้สั้นและเข้าใจง่าย ช่วยให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายและสามารถเรียนจบได้ในเวลาจำกัด

แพลตฟอร์มที่เข้าถึงง่าย: การใช้แอปพลิเคชันที่ผู้เรียนใช้ในชีวิตประจำวัน (เช่น LINE, Facebook) ทำให้ผู้เรียนไม่ต้องปรับตัวมาก

การให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง: การที่ครูคอยติดตาม ถามไถ่ และชื่นชมผู้เรียนเมื่อส่งงาน เป็นแรงเสริมทางบวกที่ทำให้ผู้เรียนไม่ทิ้งการเรียน

8. บทเรียนที่ได้รับ

ความยืดหยุ่นคือหัวใจสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่ต้องไม่มีการบังคับเวลาที่ตายตัว การให้อิสระในการเลือกเวลาเรียนทำให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างมีความสุข

ความแตกต่างทางเทคโนโลยี: ผู้เรียนบางคนอาจยังใช้สื่อออนไลน์ไม่คล่อง ครูต้องใช้ความใจเย็นในการสอนแบบค่อยเป็นค่อยไป และอาจใช้ระบบ "เพื่อนช่วยเพื่อน" เข้ามาเสริม

สื่อที่ดีต้องสื่อสารได้สองทาง: นอกจากการดูวิดีโอแล้ว ควรมีช่องทางให้ผู้เรียนได้พิมพ์ถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการเรียน\

9. การขยายผล Best Practice / ต่อยอดในอนาคต

- **การขยายผล:** นำเสนอผลงาน Best Practice นี้แก่คณะครูใน สกร.ระดับอำเภอปากท่อ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนใน ศกร.ตำบล อื่นๆ
- **การเผยแพร่:** รวบรวมสื่อออนไลน์ที่ผลิตขึ้นทั้งหมด เผยแพร่ผ่านช่องทาง YouTube หรือเว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้
- **การต่อยอด:** วางแผนพัฒนาการนำเกมการศึกษา (Gamification) เข้ามาสอดแทรกในแบบทดสอบ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานและความท้าทายในการเรียนรู้

๑๐. บทสรุป

นวัตกรรม “สื่อการสอนออนไลน์: เรียนรู้ง่าย เข้าถึงได้ทุกเวลา” ถือเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนผ่าน การศึกษานอกระบบสู่ยุคดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้สร้างห้องเรียนไร้ขีดจำกัด ไม่เพียงช่วยแก้ปัญหาเรื่องเวลาและระยะทางของผู้เรียนวัยทำงาน แต่ยังเป็นการติดตามหาแนวทางปัญญาให้พวกเขา เกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พัฒนาขึ้นและรอยยิ้มแห่งความภาคภูมิใจของผู้เรียนทั้ง 46 คน สะท้อนให้เห็นว่าเมื่อ เรามอบ "โอกาส" ที่ยืดหยุ่นและเข้าถึงง่าย ผู้เรียนทุกคนก็พร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง นวัตกรรมนี้จึง เป็นต้นแบบอันล้ำค่าที่พร้อมจะขยายผล เพื่อต่อยอดวิสัยทัศน์ที่ว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถเกิดขึ้นได้จริง ในทุกพื้นที่และทุกช่วงเวลาอย่างยั่งยืน

ภาคผนวก: ข้อมูลทางสถิติและผลการประเมิน

(ประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 41 คน)

ตารางที่ 1: สรุปจำนวนและร้อยละของระดับความพึงพอใจ

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
มากที่สุด	34	82.93
มาก	6	14.63
ปานกลาง	1	2.44
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
รวม	41	100

วิเคราะห์ผล: ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายให้ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก-มากที่สุด สูงถึงร้อยละ 82.93 แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมสามารถตอบโจทย์การใช้งานได้อย่างดีเยี่ยม

ตารางที่ 2: ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามรายการประเมิน

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาเข้าใจง่าย สั้นและกระชับ	4.61	มากที่สุด
2. รูปแบบของสื่อมีความน่าสนใจ	4.56	มากที่สุด
3. ความทันสมัยของรูปแบบการเรียนรู้	4.49	มาก
4. ช่วยให้เรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น	4.49	มาก
5. สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง	4.51	มากที่สุด
6. ส่งเสริมความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น	4.56	มากที่สุด
7. มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	4.49	มาก
8. กระตุ้นความสนใจและการเรียนรู้	4.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.53	มากที่สุด

วิเคราะห์ผล: ผู้เรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับ "มากที่สุด" (4.53) โดยจุดเด่นที่ผู้เรียนชื่นชอบมากที่สุดคือ การออกแบบเนื้อหาที่เข้าใจง่าย (4.61) ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีเวลาจำกัด

ตารางที่ 3: เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pre-Test / Post-Test)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย (เต็ม 10)	คิดเป็นร้อยละ (%)
การทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)	5.80	58.05
การทดสอบหลังเรียน (Post-Test)	8.20	81.95

วิเคราะห์ผล: หลังจากการใช้นวัตกรรมสื่อออนไลน์ ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น +2.40 คะแนน หรือคิดเป็นพัฒนาการร้อยละ 23.90 เป็นเครื่องยืนยันว่าการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์สามารถพัฒนาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

แบบสอบถามความพึงพอใจและผลการใช้สื่อ

เรื่อง “นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์: เรียนรู้ง่าย เข้าถึงได้ทุกเวลา”

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปากท่อ

คำชี้แจง: แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์จากการใช้นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์ ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขอความกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและระดับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง
- () ทางเลือกอื่นๆ

2. อายุ

- () ต่ำกว่า 20 ปี
- () 21 - 30 ปี
- () 31 - 40 ปี
- () 41 - 50 ปี
- () 51 ปีขึ้นไป

3. อาชีพหลัก

- () พนักงานบริษัท / พนักงานโรงงาน
- () รับจ้างทั่วไป / ฟรีแลนซ์
- () ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย
- () แม่บ้าน / พ่อบ้าน
- () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2: ข้อมูลพฤติกรรมการใช้งานสื่อออนไลน์

1. อุปกรณ์หลักที่ท่านใช้ในการเข้าถึงสื่อการสอนออนไลน์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () สมาร์ทโฟน (โทรศัพท์มือถือ)
- () แท็บเล็ต / ไอแพด
- () คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ / โน้ตบุ๊ก

2. ช่วงเวลาใดที่ท่านมักเข้าใช้งานสื่อออนไลน์เพื่อทบทวนบทเรียนมากที่สุด

- () ช่วงเช้าก่อนเริ่มงาน
- () ช่วงพักกลางวัน / พักเบรก
- () ช่วงเย็นหลังเลิกงาน
- () ช่วงค่ำ / ก่อนนอน
- () วันหยุดเสาร์-อาทิตย์

ส่วนที่ 3: ความพึงพอใจและผลการใช้สื่อการสอนออนไลน์

(คำชี้แจง: ระดับ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

รายการประเมิน	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาและรูปแบบสื่อ					
1. เนื้อหาของสื่อมีความเข้าใจง่าย สั้นและกระชับ ไม่น่าเบื่อ					
2. รูปแบบของสื่อมีการออกแบบที่น่าสนใจ ภาพและเสียงชัดเจน					
3. ความทันสมัยของรูปแบบแพลตฟอร์มที่นำมาใช้ในการเรียนรู้					
4. สื่อมีความเหมาะสมกับบริบท ข้อจำกัด และเวลาว่างของผู้เรียน					
ด้านประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
5. สื่อออนไลน์ช่วยให้ท่านสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น					
6. สื่อออนไลน์ช่วยให้ท่านสามารถเปิดบททบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองตลอดเวลา					
7. สื่อออนไลน์ช่วยส่งเสริมให้ท่านมีความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้นกว่าการอ่านหนังสือเพียงอย่างเดียว					
8. สื่อออนไลน์ช่วยกระตุ้นความสนใจและสร้างนิสัยรักการเรียนรู้ด้วยตนเอง					

ส่วนที่ 4: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. สิ่งที่ท่านชื่นชอบ หรือคิดว่าเป็นจุดเด่นที่สุดของการเรียนผ่านสื่อออนไลน์นี้คืออะไร?

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค หรือข้อขัดข้องที่ท่านพบระหว่างการใช้งานสื่อออนไลน์ (ถ้ามี)

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปปรับปรุงและพัฒนาในภาคเรียนถัดไป

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

(นางสาวพัชรา วงศ์แก้ว - ผู้จัดทำ)

แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน (Pre-Test / Post-Test)

รายวิชา: ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองและดิจิทัลเพื่อการศึกษา

เรื่อง: การใช้สื่อออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำชี้แจง: ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก, ข, ค หรือ ง

1. หัวใจสำคัญที่สุดของการ "เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)" คือข้อใด

- ก. การเรียนเฉพาะในห้องเรียนและได้ใบประกาศนียบัตร
- ข. การชวนขยายหาความรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในทุกช่วงวัย
- ค. การอ่านหนังสือเรียนทุกวันโดยไม่ทำกิจกรรมอื่น
- ง. การเรียนเพื่อให้ได้ตำแหน่งงานที่สูงขึ้นเท่านั้น

2. ข้อใดคือข้อได้เปรียบที่สำคัญที่สุดของการใช้ "สื่อการสอนออนไลน์" สำหรับคนวัยทำงาน

- ก. ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการเรียน
- ข. ไม่ต้องมีการสอบวัดผลประเมินผล
- ค. ได้เกรดเฉลี่ยสูงกว่าการเรียนในห้องเรียน
- ง. สามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความสะดวก

3. พฤติกรรมในข้อใดแสดงถึง "การมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง" ได้ดีที่สุด

- ก. สมชายรอให้ครูสั่งงานก่อนจึงจะเริ่มเปิดหนังสืออ่าน
- ข. สมหญิงค้นหาคำศัพท์วิดีโอสอนทำบัญชีใน YouTube เมื่อพบว่าตนเองไม่เข้าใจบทเรียน
- ค. สมเกียรติยืมแฟ้มสะสมงานของเพื่อนมาลอกเพื่อให้มีงานส่งครบ
- ง. สมปองเลือกที่จะไม่อ่านหนังสือเพราะไม่มีเวลาวางทั้งวัน

4. หากนักศึกษาต้องการเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอออนไลน์ในช่วงเวลาพักเบรก 10 นาที ควรเลือกสื่อลักษณะใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. วิดีโอสารคดีขนาดยาว 1 ชั่วโมง
- ข. คลิปวิดีโอแบบสั้น (Micro-Learning) ที่สรุปเนื้อหาเฉพาะประเด็นสำคัญ
- ค. ภาพยนตร์ที่มีซับไตเติ้ลเพื่อฝึกภาษา
- ง. รายการทอล์กโชว์ที่มีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหลายคน

5. เมื่อนักศึกษาได้รับลิงก์ข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาผ่านทางกลุ่ม LINE สิ่งแรกที่คุณควรทำคืออะไร

- ก. แชร์ต่อให้เพื่อนในกลุ่มอื่นๆ ทันทีเพื่อให้รู้ข่าวไวที่สุด
- ข. แสดงความคิดเห็นโต้เถียงทันที
- ค. ตรวจสอบแหล่งที่มาและความน่าเชื่อถือของข้อมูลก่อนเชื่อหรือแชร์ต่อ
- ง. บันทึกรูปภาพเก็บไว้ในเครื่องโทรศัพท์

6. แอปพลิเคชันใดที่นิยมใช้ในการทำ "แบบทดสอบออนไลน์" ซึ่งสามารถประเมินผลและรู้คะแนนได้ทันที

ก. Google Forms

ข. TikTok

ค. Instagram

ง. Microsoft Word

7. ข้อใดคือวิธีการจัดสรรเวลาเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้ที่มีภาระงานประจำ

ก. ว่างงาน 1 สัปดาห์เพื่อนั่งดูคลิปวิดีโอย้อนหลังทั้งหมด

ข. ใช้เวลาว่างช่วงพักกลางวัน หรือ 15-30 นาทีก่อนนอนในการทบทวนบทเรียน

ค. รอให้ถึงวันหยุดยาวเทศกาลแล้วค่อยเปิดสื่อออนไลน์ดู

ง. เปิดคลิปวิดีโอเรียนขณะกำลังขับรถเพื่อประหยัดเวลา

8. หากโทรศัพท์มือถือของนักศึกษามีพื้นที่ความจำเต็ม วิธีการใดช่วยให้สามารถเก็บเอกสารใบงานออนไลน์ (E-Book) ไว้ใช้เรียนได้โดยไม่หนักเครื่อง

ก. บันทึกไฟล์ทั้งหมดลงในแฟลชไดรฟ์ (Flash Drive) เท่านั้น

ข. ปริ้นต์เอกสารทั้งหมดออกมาเป็นกระดาษ

ค. จัดเก็บไฟล์ไว้ในระบบคลาวด์ (เช่น Google Drive) แล้วเปิดดูผ่านลิงก์

ง. ลบแอปพลิเคชันที่จำเป็นออกเพื่อให้มีพื้นที่เก็บไฟล์

9. การสื่อสารแบบใดที่ช่วยลดความรู้สึกโดดเดี่ยวเมื่อต้องเรียนผ่านระบบออนไลน์คนเดียว

ก. การปิดการแจ้งเตือนแอปพลิเคชันทั้งหมดขณะเรียน

ข. การพิมพ์โต้ตอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือสอบถามข้อสงสัยกับครูและเพื่อนในกลุ่มแชท

ค. การเรียนเฉพาะเนื้อหาที่ไม่ต้องมีการทำงานกลุ่ม

ง. การส่งงานผ่านอีเมลโดยไม่พิมพ์ข้อความใดๆ

10. นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์ "Anywhere Anytime" มุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ในข้อใดมากที่สุด

ก. ลดภาระการสอนของครูผู้สอนให้น้อยลง

ข. ทำให้โทรศัพท์มือถือของผู้เรียนทำงานได้เร็วขึ้น

ค. ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ เพื่อสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา

ง. บังคับให้ผู้เรียนทุกคนต้องซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์รุ่นใหม่

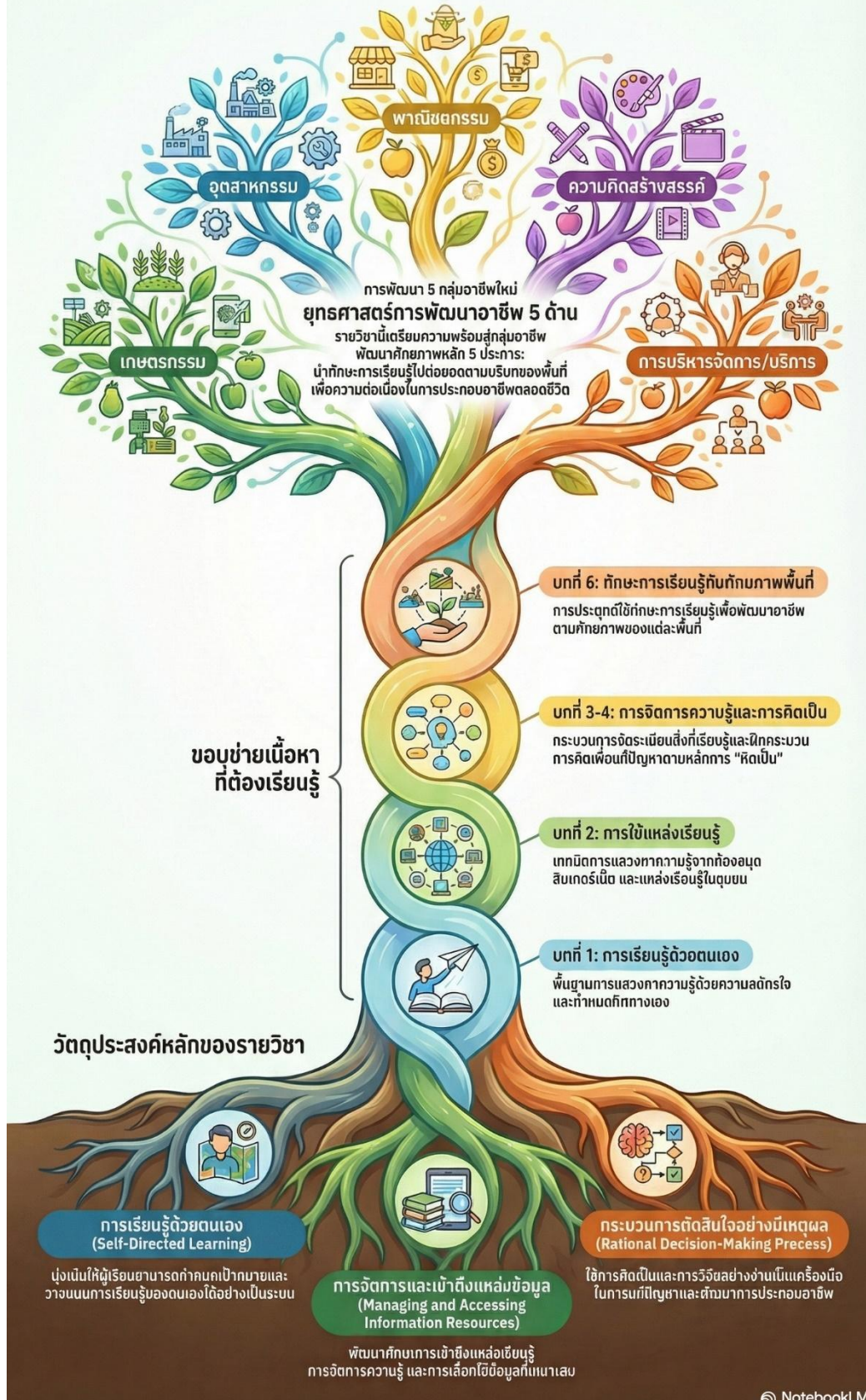
เฉลยแบบทดสอบ (Answer Key)

ข้อที่	คำตอบที่ถูกต้อง
1	ข.
2	ง.
3	ข.
4	ข.
5	ค.
6	ก.
7	ข.
8	ค.
9	ข.
10	ค.

การจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์



ทักษะการเรียนรู้ (nr11001): รากฐานสำคัญสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ



ทักษะการเรียนรู้: กุญแจสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

(Learning Skills: The Key to Life-Long Learning)



ทำความเข้าใจ 'การเรียนรู้ด้วยตนเอง' (Self-Directed Learning)



การริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง
เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนริเริ่มเรียนรู้ด้วยความ
สนใจและความตั้งใจ โดยกำหนดเป้าหมายและ
แสวงหาแหล่งทรัพยากรด้วยตนเอง



การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning)



ในยุคเทคโนโลยี การเรียนรู้ในสถาบัน
อย่างเข้มข้นไม่เพียงพอ การเรียนรู้ด้วย
ตนเองซึ่งทำในขณะว่างหรือในเวลาว่าง
เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ

องค์ประกอบภายในที่สำคัญ



การคิดเป็น
ฟุ้งฟาดเอาได้



มีความใฝ่รู้
ไม่สร้างสรรค์



มีเจตคติเชิงบวก
ต่อการเรียนรู้

5 ขั้นตอนสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้



1. วิเคราะห์ความต้องการ (Needs)

เริ่มจากสำรวจตนเองว่าต้องการเรียนรู้อะไร โดย
พิจารณาถึงความต้องการในการสะท้อนความคิด



2. กำหนดจุดมุ่งหมาย (Goals)

เขียนจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดผลได้
และสอดคล้องกับพฤติกรรมที่คาดหวัง
ในแต่ละระดับ



3. วางแผนด้วย 'สัญญาการเรียนรู้' (Learning Contract)

จัดทำข้อตกลงระหว่างผู้เรียนและครู
ระบุวิธีการเรียนรู้ แหล่งทรัพยากร
หลักฐานการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมิน



5. ประเมินผลด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

รวบรวมหลักฐานการเรียนรู้
ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. แสวงหาแหล่งทรัพยากรและลงมือเรียน
ดำเนินการเรียนรู้ตามแผนจากแหล่งข้อมูล
ที่หลากหลาย ทั้งบุคคล สื่อออนไลน์ พิพิธภัณฑ์
หรือสื่อเทคโนโลยี

บทบาทที่เปลี่ยนไป: ผู้เรียน VS ครู

บทบาทผู้เรียน (เป็นผู้นำ)	
เริ่มจากผู้เรียน (เป็นต้องการ บทบาทผู้เรียน เป็นผู้นำ)	การวิพากษ์ความต้องการ
มีบทบาทนำในการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับพฤติกรรม ที่คาดหวังในแต่ละระดับ	การกำหนดเป้าหมาย
การแสวงหาความรู้ ภาวะความสนใจ แหล่งทรัพยากร แหล่งการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมิน	การแสวงหาความรู้
การประเมินผลแฟ้มสะสมงาน การเรียนรู้เป้าหมายที่ตั้งไว้	การประเมินผล

บทบาทครู (เป็นผู้สนับสนุน)	
บทบาทครู ที่เน้นผู้สนับสนุน บทบาทครูเป็นผู้สนับสนุน	การวิพากษ์ความต้องการ
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับพฤติกรรม ที่คาดหวังในแต่ละระดับ	การกำหนดเป้าหมาย
การแสวงหาทรัพยากรจากแหล่งข้อมูล ที่หลากหลาย ที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสมระดับการเรียนรู้	การแสวงหาความรู้
การประเมินผลแฟ้มสะสมงานและประเมิน การเรียนรู้ที่เป้าหมายที่ตั้งไว้	การประเมินผล

แหล่งเรียนรู้: คลังปัญญาในชุมชน



ห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชย์'

เป็นศูนย์ข้อมูลและกิจกรรมชุมชน
มีพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ
จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
และส่งเสริมการอ่าน



หอสมุดแห่งชาติ

แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของประเทศ
ทำหน้าที่รวบรวมและอนุรักษ์
หรือมีคุณค่าทางปัญญาและวัฒนธรรม
ของชาติทุกประเภท



ประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้
ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ตรง ประหยัดค่าใช้จ่าย
และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนในท้องถิ่น

ทักษะการเรียนรู้ (ทร31001):

กลยุทธ์การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับระดับมัธยมปลาย



สรุปพื้นฐานรายวิชาภาษาไทย (พท11001): หลักสูตรการศึกษานอกกระบบ ระดับประถมศึกษา

ภาษาไทยสู่เส้นทางอาชีพ



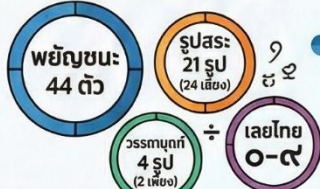
คุณสมบัติเด่นของพิธีกร



การใช้ภาษาอย่างมีระดับและชั้นเชิง



องค์ประกอบของอักษรไทย



ไตรยางศ์ (อักษร 3 หมู่)



มาตราตัวสะกด

แม่ก	แม่กน	แม่กง	แม่กข	แม่กค	แม่กฉ
จ ฉ ช	ก น เ ง	ด บ ล	พ บ จ ก	ค ด ม ด	ย ส ว ล

โครงสร้างประโยค



4 ทักษะพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร



การฟังและการดู
เป็นการจับใจความสำคัญ สรุปความ และการมีมารยาทในการรับสาร จากผู้อื่นอย่างถูกต้อง เพื่อทำความเข้าใจประโยชน์

การพูด
ครอบคลุมการเรียบเรียงคำพูด การพูดในโอกาสต่างๆ เช่น ขวัญพร ขอบทชน ดิฉันขึ้น และรายงาน โดยใช้คำที่สุภาพ

การอ่าน
ฝึกอ่านทั้งเรื่องแนวและเรื่องกรอง (หลอนสุภาพ) การเลือกหนังสือที่เหมาะสม และการสร้างนิสัยรักการอ่าน

การเขียน
เริ่มเขียนจากเขียนพจนานุกรม สะกดคำ ไม่ชอบเขียนเขียนสื่อสาร เช่น ปั่นที่กดประจักษ์ รกนัยกสิสุระ และรายงานการค้นคว้า

เก่งภาษาไทย สื่อสารมั่นใจ

สรุปหัวใจสำคัญรายวิชา พท21001 (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)

สรุปหลักการและทักษะพื้นฐานทางภาษาไทย 4 ด้าน (ฟัง-ดู, พูด, อ่าน, เขียน)
เพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ



การฟังและการดู (รับสารอย่างมีประสิทธิภาพ)

ฟังและดูเพื่ออะไร?

- ต้องรู้จุดมุ่งหมายว่าฟัง/ดูเพื่อจับใจความสำคัญ
- เพื่อหาเหตุผลโต้แย้ง
- เพื่อความเพลิดเพลิน
- เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ

เทคนิคการจับใจความสำคัญ



เทคนิคการจับใจความสำคัญ

ฝึกตนเอง: "ใจความหลัก"
ออกจาก "ส่วนขยาย" โดยตัดคำที่ว่า
ไทร ทาละไร ที่ไหน เชื่อไร อย่างไร

การใช้วิจารณ์งาน



การใช้วิจารณ์งาน

วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสาร
โดยแยกแยะระหว่าง
"ข้อเท็จจริง" และ "ข้อคิดเห็น"
(เช่น การดูขมิ้นชัน)



การอ่าน (เปิดโลกทัศน์และสารสมเทศ)

การอ่านในใจ vs การอ่านออกเสียง



การอ่านในใจ
เน้นความเร็วและจับใจความ

VS



การอ่านออกเสียง
เน้นสำนวนวิธี จังหวะ
และการสื่อสารบทให้ผู้ฟัง

4 รูปแบบสื่อสารสนเทศ



สื่อสิ่งพิมพ์



วิทยุ



โทรทัศน์



อินเทอร์เน็ต
(ด้วยอุปกรณ์)

เลือกรับข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์
และอินเทอร์เน็ต อย่างเหมาะสม

การเข้าใจสำนวนและโวหาร



ฝึกตีความคำพ้องเพด (เช่น วัวหายล่อนคอก)
และโวหารต่างๆ เช่น บรรยายโวหาร (เล่าเรื่อง)
หรือ พรรณนาโวหาร (พรรณภาพ)



การพูด (ส่งสารอย่างมีประสิทธิภาพ)

3 องค์ประกอบหลักของการพูด



ผู้พูด
(ต้องปรับบุคลิกภาพ
และความมั่นใจ)



เนื้อเรื่อง
(มีสาระและลำดับดี)



ผู้ฟัง
(ต้องวิเคราะห์ วัน เวลา
และสถานการณ์)

การพูดในโอกาสต่างๆ



ฝึกพูด
แบบเป็นทางการ



กล่าวต้อนรับ



กล่าวด้วยพร
(อาจใช้กับพิธีกรรม
สำหรับผู้ใหญ่)



การกล่าว
ขอบคุณวิทยากร



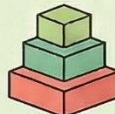
ลักษณะการพูดที่ดี

พูดตรงประเด็น ใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับผู้ฟัง
หลีกเลี่ยงสำนวนล่อใจ โศกนาฏกรรม
และรักษาอารมณ์ให้เป็นปกติ



การเขียน (ถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ)

3 องค์ประกอบของเรียงความ



คำนำ (เร้าความสนใจ)
เนื้อเรื่อง (ขยายความตามโครงเรื่อง)
สรุป (ทิ้งท้ายให้ประทับใจ)

4 รูปแบบแผนภาพความคิด (Mind Map)



รูปแบบ
จัดกลุ่ม

ความคิด
รวมยอด

จัดลำดับ
ตามเวลา

รูปแบบ
วงกลม

ใช้จัดระเบียบความคิดก่อนเขียน โดยที่ รูปแบบจัดกลุ่ม,
ความคิดรวมยอด, จัดลำดับตามเวลา, และรูปแบบวงกลม



หลักการเขียนที่ถูกต้อง

สะกดคำ/การันต์ให้ถูกต้อง ใช้ภาษาสั้น กระชับ
เป็นภาษาเขียนที่สุภาพ และละเอียดรอบคอบ



มารยาทสื่อสาร (คุณธรรมของผู้รับ-ส่งสาร)



มารยาทที่ควรปฏิบัติ

- ไม่รบกวนผู้เขียนบทฟัง/อ่าน
- ให้เกียรติผู้พูดด้วยการประณามหรือลบตา
และไม่อ่านเรื่องส่วนตัวของผู้เขียน

มารยาทการเขียนและการอ้างอิง

- เมื่อคัดลอกเนื้อหาต้องอ้างอิงแหล่งที่มาเสมอ
และใช้คำที่ให้เกียรติผู้เขียน ไม่ปนกว่าร้าย

รอบรู้ทักษะการสื่อสาร:

มาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (พท31001)



การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ (Listening & Viewing)



การเลือกรับสื่ออย่างสร้างสรรค์

นักศึกษาสามารถเลือกสื่อในการฟังและดูได้อย่างเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง



วิเคราะห์และวิจารณ์ความสมเหตุสมผล

สามารถลำดับความสำคัญของเรื่องที่ฟังกริณดู และประเมินความเป็นไปได้อาจข้อมูลอย่างมีเหตุผล



การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

สามารถสรุปความรู้บนแนวคิดที่ได้จากการฟังและดูเพื่อนำไปเสนอข้อหรือใช้ในชีวิตประจำวัน

ศิลปะการพูดและการสื่อสาร (The Art of Speaking)



การพูดที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เข้าใจและเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะตามหลักศิลปะการพูด



การแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์

สามารถวิเคราะห์และประเมินค่าการใช้ภาษาพูดจากสื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของตนเอง



การนำเสนอความรู้และข้อคิดเห็น

สามารถถ่ายทอดความรู้และความคิดที่ได้ออกมาจากการประมวลผลข้อมูลผ่านการพูดได้อย่างชัดเจน



มารยาทและคุณค่าของการสื่อสาร (Etiquette & Values)



ความสำคัญและคุณค่าของสื่อ
นอกเหนือจากเนื้อหาของสื่อที่มีผลต่อการเรียนและการดำเนินชีวิตในปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง



มารยาทในการสื่อสารที่ถูกต้อง
รู้วิธีปฏิบัติตนตนเป็นผู้มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูดในทุกโอกาสทั้งการเรียนและสังคมส่วนรวม



ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เกณฑ์มาตรฐานที่นักศึกษาต้องบรรลุเพื่อแสดงถึงศักยภาพด้านภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ

คู่มือการใช้งานคลังสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล (E-book) สำหรับนักศึกษา สกร./กศน.

กลุ่มผู้ใช้งานระบบ



สำหรับนักศึกษา
แหล่งรวมกิจกรรมการ
พบกลุ่ม กิจกรรมพัฒนา
คุณภาพชีวิต (กพว.)
คลังสื่อการเรียนรู้ และระบบ
คำร้องขอขอยืมการศึกษา



สำหรับบุคคลทั่วไป
บริการแนะแนวการเรียน
โครงสร้างหลักสูตร
และระบบสมัครเรียน
ออนไลน์หรือสมัคร
ตัวต่อตนเอง



**สำหรับครูและ
คู่มือการใช้งาน**
มีส่วนสำหรับครูโดยเฉพาะ
พร้อมคู่มือการใช้งานระบบ
ทั้งสำหรับนักศึกษา
และครูผู้สอน

คลังสื่อการเรียนรู้เสริม



รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
เข้าถึงสื่อวิดีโอผ่านระบบ ETV และ DLTV
เพื่อการเรียนรู้ที่เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น



สื่อเสียงและคอร์สออนไลน์
มีบริการหนังสือเสียงจากศูนย์เทคโนโลยี
ทางการศึกษา และคอร์สเรียนฟรีจาก
มหาวิทยาลัยไทย (Thai MOOC)

คลังหนังสือเรียน E-book



รายวิชาบังคับ



รายวิชาบังคับ
หนังสือเรียนหลักตาม
โครงสร้างหลักสูตร
ในรูปแบบ E-book
สำหรับอ่านออนไลน์

รายวิชาเลือกบังคับที่น่าสนใจ



การใช้พลังงาน
ไฟฟ้า



การเดินเพื่อยืด
ตัว



การเรียนรู้วิถี
ธรรมชาติ



วิทยาศาสตร์



ประวัติศาสตร์
ชาติไทย



ลูกเสือ กศน.

ข้อมูลและการเข้าถึงระบบ



รองรับทุกอุปกรณ์ (Responsive Design)
ระบบถูกพัฒนาให้สามารถใช้งานได้อย่างเสถียรทั้ง
บนคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟน



พัฒนาโดยทีม ICT สกส.นครสวรรค์
ดูแลโดยผู้ดูแลระบบ NKS และทีมงานเฉพาะทาง
เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอนออนไลน์

ทักษะภาษาไทย: หัวใจสำคัญของการสื่อสารและการพัฒนาชีวิต

เพื่อสรุปสาระสำคัญและทักษะพื้นฐานของรายวิชาภาษาไทย (พท21001 และ พท31001)
สำหรับนักเรียนนอกระบบและบุคคลทั่วไป



1. ทักษะการรับสาร: การฟังและการดู (Listening & Watching)

การรับรู้เรื่องราวผ่านเสียง ภาพ และเหตุการณ์

เป็นการรับสารเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
โดยต้องทำอย่างถูกต้อง ว่องไว และมีประสิทธิภาพ

ฟังและดูเพื่อจับใจความ หาเหตุผล และความเปลี่ยนแปลง



ใช้วิจารณ์ญาณ:

วิเคราะห์ ตีความ ประเมินค่า
และตัดสินใจ

ผู้ฟังและผู้ดูที่ดีต้องมีสมาธิ
ปราศจากอคติ และนำสิ่งที่
เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้

2. ทักษะการส่งสาร: การพูด (Speaking)



องค์ประกอบของการพูด

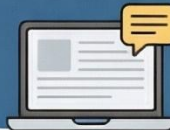
ผู้พูด เนื้อเรื่อง และผู้ฟัง
ต้องอาศัยศิลปะการพูดควบคู่ไปกับสื่อหรืออุปกรณ์

การพูดในโอกาสต่างๆ

ตั้งแต่การแนะนำตนเอง, การให้โอวาท,
การกล่าวต้อนรับ, การกล่าวอวยพร,
และการกล่าวขอบคุณ

ลักษณะการพูดที่ดี

มีบุคลิกภาพดี มีน้ำเสียง
และใช้ภาษาเหมาะสม
(ตรงประเด็น สุกภาพ กระชับรัดกุม)



5. มารยาทในการสื่อสาร (Etiquette)

มารยาทพื้นฐานที่ควรปฏิบัติ: ให้เกียรติผู้ส่งสารและไม่รบกวนผู้อื่น

ไม่พูดแทรก, ไม่ทำลายหนังสือ,
การแต่งกายสุภาพในที่ประชุม,
และการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลเสนอ



3. ทักษะ การแสวงหาความรู้: การอ่าน (Reading)

การอ่านในใจ vs. การอ่านออกเสียง

อ่านในใจเพื่อความรวดเร็ว, อ่านออกเสียงเพื่อการสื่อสาร
(ชัดเจนตามอักขรวิธี)



หลักการอ่านเร็ว

ขยายช่วงสายตาและมีสมาธิจดจ่อ
(ฝึกการกวาดสายตา, ไม่ควรอ่านย้อนกลับ)

การเลือกสื่อสารสนเทศ

เลือกอ่านตามความสนใจและคุณประโยชน์
(พิจารณาความถูกต้องจากตำรา, สารคดี,
บันเทิงคดี, และสื่อออนไลน์)



4. ทักษะการถ่ายทอด: การเขียน (Writing)

หลักการเขียนที่ดี

สะอาด ชัดเจน ถูกตัวสะกด และเป็นระเบียบ
(ใช้ถ้อยคำสุภาพ, กระชับรัดกุม)



องค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ
(เอกภาพ)

เนื้อเรื่อง
(โครงเรื่องชัดเจน)

สรุป

ทักษะการเรียนรู้ (ทร31001): คุญแจสำคัญสู่การเป็น "บุคคลแห่งการเรียนรู้" ตลอดชีวิต

เพื่อแนะนําโครงสร้างรายวิชาทักษะการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษานอกระบบ

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)

เน้นการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ



2. การใช้แหล่งเรียนรู้

ทักษะการใช้ห้องสมุดประชาชน แหล่งเรียนรู้สำคัญในประเทศ และการสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต



การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning): คุญแจสู่ความสำเร็จ



3. การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

กระบวนการสรุปองค์ความรู้ใหม่ การรวมกลุ่มเพื่อต่อลวดความรู้ และการสร้างสารสนเทศ

6. ทักษะการเรียนรู้และระดับพื้นที่

การวิเคราะห์ทัศนคติภาพ 5 ด้านเพื่อพัฒนาอาชีพในกลุ่มเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และบริการ



5. การวิจัยอย่างง่าย

ขั้นตอนการดำวิจัย การสร้างเครื่องมือ การใช้สถิติพื้นฐาน และการเขียนรายงานวิจัย



4. การคิดเป็น

การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูล 3 ด้าน: วิชาการ, ตนเอง, และสังคม/สิ่งแวดล้อม (เน้นคุณธรรมจริยธรรม)

เจาะลึก: การเรียนรู้ด้วยตนเอง (SDL)



การเรียนรู้ด้วยตนเองคืออะไร?

กระบวนการที่ผู้เรียนริเริ่มการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด โดยกำหนดเป้าหมาย แลวงหาแหล่งทรัพยากร และประเมินผลด้วยตนเอง



ทำไมต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง?

ผู้ที่ริเริ่มเรียนรู้เองจะนับรองของใญ่สูงกว่า เข้าใจเนื้อหาหลักซึ่กกว่า และนำไปใช้ประโยชน์ได้ยาวนานกว่าการรอให้ครูสอนเพียงอย่างเดียว



องค์ประกอบภายในที่สำคัญ

ผู้เรียนต้องมี "ความพร้อม" คือมีความรับผิดชอบต่อความคิดและการกระทำ มีอิสรภาพในการเลือก และใฝ่รู้ใฝ่สร้างสรรค์

4 ขั้นตอนสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองที่ยั่งยืน



1. วิเคราะห์ความต้องการ
สำรวจตนเองว่าต้องการเรียนรู้อะไร และสื่อต้นสําคัญต่อชีวิตหรืออาชีพอย่างไร



2. กำหนดจุดมุ่งหมาย
เขียนเป้าหมายการเรียนรู้ให้ชัดเจน เป็นพฤติกรรมที่กายวัดและสามารถวัดผลได้



3. วางแผนการเรียนรู้
ออกแบบแนวทางการเรียน ชัดเจนเพื่อให้ตนเองมีความสนใจ และระบุวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง



4. แลวงหาแหล่งทรัพยากร
ค้นหาค้นคว้ารู้ทั้งที่เป็นวัสดุ (หนังสือ, สื่อออนไลน์) และบุคคล (ผู้ทรงคุณวุฒิ, ภูมิปัญญาท้องถิ่น)

แหล่งเรียนรู้ดิจิทัล สพร. สกร.: คลังความรู้ไร้ขีดจำกัดเพื่อทุกคน

ศูนย์รวมสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์โดย สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ (สพร.)
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วยหนังสือเรียน (E-Book), วิดีโอ และอินโฟกราฟิก
ที่ครอบคลุมทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มเป้าหมายในสังคม

คลังสื่อการเรียนรู้ระดับคุณภาพ



E-Book แบบเรียนครบทุกระดับ

ครอบคลุมวิชาพื้นฐานและวิชาเลือก
ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ม.ต้น จนถึง ม.ปลาย

ตัวอย่างรายวิชาหลักที่มีให้บริการ ในรูปแบบ E-Book



บริการเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต



เนื้อหาสำหรับคนทุกกลุ่ม

จัดแบ่งหมวดหมู่เฉพาะสำหรับเด็ก
ครอบครัว เยาวชน ผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้พิการ



สื่อมัลติมีเดียประกอบการเรียน

มีทั้งวิดีโอคลิปและอินโฟกราฟิก
เน้นความรู้ด้านสุขภาพ โรคภัย และการสร้างอาชีพ



เข้าถึงง่ายเพียงปลายนิ้ว

สมัครสมาชิกและเข้าใช้งานได้ทันทีผ่าน
ระบบออนไลน์ด้วยชีแนล

คู่มือสำรวจคลังความรู้ E-Book: หนังสือเรียนออนไลน์จาก สกร. (ONIE E-Library)

แนวทางการใช้งาน E-Books และสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลจาก สกร.
อย่างครบถ้วนสำหรับทุกระดับ

ประเภทสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย (DIVERSE LEARNING MEDIA TYPES)



หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
(E-Book):
สื่อการอ่านดิจิทัล



วิดีโอคลิป
(Video Clip):
การเรียนรู้ด้วยภาพ
ที่น่าสนใจ



อินโฟกราฟิก
(Infographic):
สรุปความรู้ด้วยภาพ

หลักสูตรแกนกลางสำหรับ 3 ระดับการศึกษา (CORE CURRICULUM FOR 3 EDUCATIONAL LEVELS)



การพัฒนาสังคมและตนเอง
(SOCIAL & SELF DEVELOPMENT):
สังคมศึกษา, ศาสนา,
หน้าที่พลเมือง และการพัฒนาชุมชน
Social Studies, Religion, Civics,
& Community Development



ทักษะชีวิตและศิลปะ
(LIFE SKILLS & ARTS):
สุขศึกษาและพลศึกษา,
ศิลปะ, และเศรษฐกิจพอเพียง
Health & Physical Ed, Art
Education, &
Sufficiency Economy



ระบบรหัสวิชา
(SUBJECT CODE SYSTEM):
'สค' สำหรับการพัฒนาสังคม,
'กข' สำหรับทักษะชีวิต
'สค' for Social Development,
'กข' for Life Skills

รายวิชาเลือกและวิชาเฉพาะ (ELECTIVE & SPECIALIZED COURSES)



วิชาเลือกสร้างทักษะ
(SKILL-BUILDING ELECTIVES):
เช่น สมุนไพรเพื่อชีวิต (กข33017),
กิจกรรมทางกายเพื่อชีวิต (กข33019),
และการขยายอาชีพ (อข31002)
E.g., Herbal Medicine, Physical
Activity for Life, & Career Expansion



ประวัติศาสตร์และวีรบุรุษไทย
(HISTORY & THAI HEROES):
วิชาเลือกการพัฒนาสังคม -
วีรบุรุษ/วีรสตรีไทยในประวัติศาสตร์
(สค12006)



ช่องทางการติดต่อและเข้าถึง (CONTACT & ACCESS CHANNELS)



สถานที่ตั้ง
(LOCATION): สถาบันส่งเสริม
และพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ (สพร.)
ถนนราชดำเนินนอก ดุสิต กรุงเทพฯ 10300



การเข้าถึงออนไลน์
(ONLINE ACCESS):
ระบบห้องสมุดออนไลน์ สกร.



อีเมล (EMAIL):
onielibrary2022@gmail.com

เบอร์โทรศัพท์ (TELEPHONE):
02-2824412

คำนำ

ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำผลงาน ผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานดังกล่าวให้ชุมชนได้ทราบและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษามากขึ้น และเพื่อเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้ได้ทราบและเชิญชวนให้มาศึกษาเรียนรู้

การจัดทำผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ประกอบด้วย 1) ชื่อโครงการ/กิจกรรม 2) ความเป็นมาของโครงการ 3) ขั้นตอนการดำเนินงาน 4) ความสำเร็จที่เป็นจุดเด่นของโครงการ/กิจกรรม 5) รางวัลแห่งความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม 6) ข้อคิดควรคำนึงในการนำไปขยายผลหรือนำโครงการนี้ไปทำ 7) ข้อมูล/หลักฐานอ้างอิง 8) การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ และ 9) ชื่อผู้เขียน/ผู้บรรณาธิการ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน เล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูศูนย์การเรียนรู้ ภาคีเครือข่าย ผู้นำชุมชน อสม. ที่ให้ความร่วมมือและทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยยางโทน
ผู้จัดทำ